D'Lêrchen

Kaum huet d'Feld dat fröndlecht Klêer
Vun der Fréijorssonn gesponn,
Geet mam Plô aus Stall a schwer
'T läfft e Bauer ausgezunn.

Fir de Plô em ob zu dreiwen
War sei Jängelchen allert,
Den net wollt doheem me blaiwen,
Gen e fötz om wüschten Jerd.

Op der Schellchen Stäng ze dänken
D'Lêrche mam Harz voll Lidder
Fir de Lêrchen nach ze zänken
Dunkelt säm de Somm frech widder,

Bis e läscht neier, an du stemmt he
Vun e Liddchen dat ni krâcht.
Op der Vötelader klammt he
Dat dem Lêrchen d'Harz alls lacht.

An du sot en: Jazz, ech mängen
Bal de Wüll de Kant och schwätzen.
Lauschter, sot de Jazz zum Klängen,
Ech kann d'Liddchen iwwersetzen.

I

Laßt de do, mei lêwe Frëndchen
Mer de Wanter de war läng!
Kuck, ech hun läng fräleng Stemmchen
'T war fir dech a mech wor bäng.

An du kom ech dech besichen
Wöll du göngs net me eraus
Mam-e mat Kâns zo du äng Kichen
Mat ang Schnier raut an Haus.

BIBLIOTHEQUE NATIONALE LUXEMBOURG
LA23792

Wi zergéidster, o weit Wangen!
An deng Äichen géng ner Bröd.
An deng Kanner, wi se weichen,
An hir Bäckelcher, wi röd!

Jo, bei dir ass Nod ewei dreiwer!
Jo a kuck ewer wat deng Gesicht.
Dat gët Weichen fir enn d'Scheier
An och Wun fir enn d'Kischt

Mëttegs wars de schons um dréschen
Fir der Doudes d'Schéng sech streckt
Dass en da durch Wäss a Wäschen
Läscht all Maaßergrond gestreckt.

Jo, dir wird schons näischt nelleechen
A käng Hoffnung gent verlüer
Wien dech gëns fir Enfalt keefen
Kritt jo fir sei Göld käng Sténer.

Emol kom en waarmen Oden,
An ech föl at emol enn Nuecht
Dass du göns dem schweechen. kelen
Wan dem Dësch de ganze Nuecht.

An du schecks e bei dem Wonnen
An du schwaats vum Brot a Mutt.
Leiwer, kuck ech muss dech bewen
Du gefälls mer vill ze gudd.

Dunkt ech emol, du gees bal kommen!
D'Zinselhärtchen hu geblitt
An de Schnéi ass all verschwonnen
Dann ass d'Zeit jo dat ver glitt.

Riechteg, gleich beim Krëppches Wänkchen
Kanns de mat dem Klö gezunn:
Frö ass nu e Krimmelbändchen
Sin ech nun erbéi geflunn.

Du wars fir mei Kammerträzzchen,
Aus dem brascht de gudste Wann-n
An dir sangen fir all Gräzzchen
Ech all Lidder dé ech kann-n.

Wass d'ech, alles hunt dech gären
d'ganz Gewaschen se maacht der Land
Kuckts de no a kuckts de féren
Alles grëßt dech wäit a brand.

Do ass d'Wiss am grengen Kledchen
Kuck nu lacht se dir so lëns.
D'Gräschen ech hiert butzeg Medchen
Kuckt der no a staut og d'Zëns

An ech hu manem Wanschfrëndchen
Och schons dengen Kinddi gehorat,
Hat all Wis a Fäld a Bämchen
Gun vill och zum dir geschwaat.

D'Wiss, dé soll ech bréngen Lidder
Fir säng Päerd a fir säng Ké
An de Ké och hire Brüdder
Sol ech bréngen un nach mé.

An de Bësch wossgräch mat Amanner
Wart, ech man de Bäumer fröch
Wëll ech bréngen sangen Kammer
Kammeskuch a brot derzö.

D'Spatze lößen d'Sonn mer bücken
Soten all: mer dun nicht bösch.
Löß net mech e wëneg bücken
Kräze muß me all net läscht.

D'Kinnen se sint mer och äng Sachen
Weichter onend schon erzielt
Vun dem allerbäste Grachen,
Den se fir dech auserwielt.

Löß e mëneg nach gewärden
Läner o de gutt et trud
Kuck mat weißen Wolkenhärden
Firt so d'Sonn en schöns oz d'Mad

An den Himmel kuckt so freundlech
Grad ass wann e schwätze géng:
Ass der Äzzent, so een t. mandlech,
Wëll ech wonß du bast een lëm.

Well de Blummenen, Bléë, Bliedder
Träumst an Uwes a d'Graas och größ.
So et: o dad ~~[illegible]~~ schwäste Wiedder
Ghint e so fir dech am Schöß.

Jo, du wärs och net vergiessen
Firdeng tro de Mörssche Himmel
En de räinge freien Stüsen
Soll fir bléin wei de en Himmel.

An ech mëngen och mech halener
Hät de gären nach allt wual
Wé jong Fillen, lëschteng Kalwer
An och Lämmercher äng Zuel.

Hallt se sech, an lèsdäd wunnen.
Well zum Bëschten hës de gär,
Dat der Kalen sollen d'Uessen,
Dat de Bauer gèrn an Hâr.

Gëm ze mech oft mat iwen Bëschten
D'Kirmes as rescht aus all gehalt
An de Kuchen hënt zum bëschten
Verrenne Gëld a gänz Her Gott.

III

Gëster dat den alen Vadem
D'Sterndeif der hunt wunlaren,
Hat dech fort dach un Endbauden
An un Kolter an un Scheuer.

Schleicht vun Uebt a ~~gefren~~ besser
Hun zum éschten d'Lordgeliewt,
[Dir] Hir alt Jarr, [op] de alt Aafar...
Halens wall dofir geschweierst,

An äng Hiell, ne dennsch un Keiser,
Gott gebaut a nur vergiess,
Waren dermal noch hir Heiser,
Wô se zlackny hun gesiess.

An nun houscht et, fëtt og fedem
Gott an Eëngel hier geschafft,
Dun den warmen Menschenhänden
Massen-Ëgel fëtt gezleckt,

Den och hätt se d'ugelëert,
Wi een d'Kärcher väng gedeckt,
Wi een d'Mäill an d'Waasser vënel
An an Deier d'Brod sech beckt.

Wien huet d'Ierd um t'éischt gegruewen
Og den ale Wuos gerëut?
Den ale Bauer ass ze luewen
Den de Kaum mam Fëld bestünd.

D'Geschichten an seng Jongen
Gin nach weider, lëren zo:
An de Bäer gett gezwongen,
Wann en zitt den éschte Plo.

Drop erfannen s'och äng Millen,
Dé se dréine mat der Hand;
An se ackeren an se zillen,
An se lieren mat Verstand.

D'Nät dent sichen, an se fannen
Emmer schéiner maachen se d'Lingen
D'Fraleit léren d'Woll un spannen
An zu duch de Fäden weiwen.

Wéll sche Sachen léijen dëneng
De Geschäite braucht se duo:
Lauter feine an och di gréng
Waatzt fott net, di waatzt dach vollt muor.

D'ee Schandouk muss de gréngen
Wénschen Gohlitzezlo.
Wo et geet, do wäre d'et léssen:
Wuol, et geet net ëmmerzo.

Lichter Buedem, léisst ass d'Plënne
Räichsdeng Ëgen no der Scholl;
Meßen dei der Kärdschoß zënn;
Denn no Buedem, dann no d' Koll.

Löß deng Plë a Manna machen
Nun ma Wanuschter vun dem Kuch;
Mëll ut geeten dann Saachen
Ganz exakt a bis am d'Breich.

Lauschter, Lerner dat ass richteg
Alles geet wann's du gudd gees.
Wann du mechst d'ass alles wichteg
Fir d'ganz Wirtschaft weis du mechst.

Aner Leidchen och mol werdeg
Wa se machen dat an d'...
Awer dach da sin s'all fierdeg
[illegible] Sie och aus Geld fir Brod.

Fir der Arbecht licht ze machen
Ass och alles gudd gefaunt.
Wat Maschinen a wat Saachen
Er so halt fir dech erfonnt!

Kuck emol di iwel Wochen
Frier Geissel-Stam a Kimmel
Eins Geleesser am da Lochen
Am Morgest bis weer d' Himmel.

Elef Wued mat haumoch Zëmmer
Aus am Geschel d' Mensch am Sack.
Er Gezenn a sinn Männer,
Mat der Geißel klick a klack!

Himmel hëllt an Donnerwiedder
Alles gëng den ugeschafft:
Aus der Kichen aus dem Linnedder
Stürmen d'Päerd mat zerrissner Haut.

Kemt nu zréck d'Geschirr an d'Kännen
Schlëpst d'Scheffen ag de Kreller:
Tre an Stamm a Mantel wärmen,
Trellt d'Geschirr a an de Fremd Keller.

Kuck an d'Kräften, déi sech zéng
Kreizwechs fueren hänkt duerch d'Land:
Wi d'Geschirrer dreiwen flénnen!
Et geseit net wann eng Hand.

Denn Päuzen stoen sche Brécken,
d'Sch... fueren weech gefaren.
Wie du kanns och ons Zeiten
Droug an Wünsch dach Kab me nimmen.

Wann de Leiw sech séch op Krenkelt
Leit am d'Wolken ni äng bäreg.
Wo de Wéeg net déiner kommt,
Geet en Himmel drumm dauerch

Géift et zeihen, wat wu fären?
Au de burdem, wei e schuddert!
Rucken d'Fielzen aus de Lären?
Stolz kommt d'Huirszard geduddert!

Himm fang Géf-Kuck, wo et fankelt
Dany Gesspennschent maacht doch drauthen
Wo sein Atem d'Sonn verdonkelt,
Ass sei Wech vun glidden Kranken!

I kënnt dohier aus ënnen drënnen
E rännt weider aus nei geblätzt,
E fält mat fort nei duerch e Wannen,
Wann och Fenyer Bierdelgefetzt.

Wo wohinn? am allendännen.
Frot: wohin? Wo Menschen sinn.
Wollt der rand ewech d'Erdewelt rännen?
Setz dech och a fuer dohin!

Dat ass d'Feier, dat ass Eisen,
Waasser, an der Menschen Hand.
An de Mensch de kënnt bereisen
Mat e Wierder duerch säi Verstand.

D'Menschheet huet hiert Zil gewonnen,
All Natiounen sinn verbonnen;
All Entfärnung ass verschwonnen:
D'Joer si Méind (Dag), an d'Méind (Dag) si Stonnen.
Fort mat ... de grousse Fueren
Wenn de kaffs drun ... dat
Wöll de Gedanken ... den Engen
Schecken gedd e wuelfeil Bréd

IV

I war e bësse no am Stären,
Den zefangen Kommer hat;
Wéiny wäerd der weider ...,
Gitt ech ... och vill gezlot.

Kléng aus d'Zuel vum ... Kacher
Gewar ... aus dech zu brangen;
Wöll aner ... vun de Kacher
Lait e Kraaft mu Gold ...

Nicht hei war e sicht dehemmen
Da wunschen, wann der Mett:
Gewannt a wulls, der wärd et kennen,
Ee verginnerent sicht der net.

Wi de Stacz mueren begéinen,
Gin steng Jongen sech un d'Kéchen:
Lait et nenn, lait et uonnen,
Dad war se ne dann ze richen.

Mat dem Zaln, mat Fläschen
Morgens sch alles durchernnen.
Wor se kommen net e Graschen,
Nennen Luodrin, Schall a Kunin.

An di jonge Frauenfrieden
Mäll hir Arbecht war net lecht:
Zart een keen se wirschneiden!
Zart de Stacz se velecht brengt!

An dem elfte sot: Nun he wour
Wuol gesprächt dad wollt Kré
durch de lange lange Summer
Erverlier off all ewé Mal.

Dach a Jottes nann sëen
Loss mer dran unerich Mensch;
Dat en ewer Johr mer treuen
Lëzzert dach hir niche Scheppes.

Eu se sëtzen aner hir Bretter:
Göng so dad äny Fräucht dreuna!
Eene der Siche wi ag de Raetler
Röng aff ewi a Kidd se da.

Ja an hätt ewer d'rëm geschéngen
Och e Rosëd vun ängem Blô;
Rücht og wéir et stoen drun blinnen.
Dënkt, du wieren d'Jägers frô!

An se satten, so wan sënnen
Sont, wat ech Herz üwe hat;
Wann hun d'wëer Lëfter Summen
Lis mat wunnerschéin gezlat.

Dé'ech véng Kichen, Léng Läuner
Wann gudd für dech verdünkt.
Gett der d'Arbecht dach och schwéier
Schrob der d'Lénschzil lidé an ar Uneiht.

Wart der Arbecht d'Fäld belônen
Bréngt der Ségen af ann d'Kaggen
Wat de Frucht fan, mußt du glésen
Un mat schennen oder Straggen.

d'Fäld muß Loft a Wasser drenken
An der Sonn hirt fraundlecht Liecht
Schungbéns mußet zum blaukten
Himmirann Blô der am d'Gesicht.

Kniß eraus all Stéen a Dérnen
Himmel am Blô dech dock gebéckt!
Déischlan aus der Brünnyel ze mur,
Dat der d'Frucht mat Drau ne strackt.

Wer du muß dereus ent schaffen
Dat sech dach og erneel

Brécht eraus den helle Buedem,
Bei der Kält ze'en an aus.
Datt de zaarte Mäerzegelbluemen
Moll Planz kritt an de wäermsten Stem.

Wer du weis doraus entschläffen
Dat sech dach emol nach
Dass zu wéineg geat och d'Häffen
An zum Hals bréch dat zu Zëch.

Wiere fréch un Kaum Oben schloafen
Wann de Ballen net wé geat;
Wär sech drauf och emol entlossen,
Wann een d'Kirch zweng ...

Hiel dach all verdéiwege Kranken
Dëss mäin Flô; mer no dir Kii;
Dat Joer ~~dänen~~ deser ~~wéineg~~ wann de Kranken
An dat aner Joer dann hei;

Dess de Kaul de Bueden dauchen,
Wëll e Wollen och ke Kënscht.
An dat mécht er nach den Zanken
Vun der allerliebste Mënscht.

Fir e ganz sech doch beklärt,
Vun dat zweindellech Joer vergangen,
Mit d'Schafrank hunt gelërnt:
An dat hu mer dann de längen!

Jz de Biswyen, am de Hornung
Dausendfach au immer Ansicht,
Ist de Buedem ueber nimmer,
Bei der Muschel wi bei Menschst.

Wie ass dort num all nutzörim!
Wie mag jedt nie wort gschäg,
Is di blenkig Trünst gewonne
d'Erden is so Menschen dräg!

Is den vorher an d'Planeten
Ke im Himmel s'allerguor
Keine hir Sonne schein sich dreten
Wie kan Gött ermerkter Muor.

Lüchs a Lofft an Erd a Wasser
Leinewimmel dümmche rennen
d'Elemente die sich hassen
danze do noch mal wieder.

Wie beschreibst all Gottes Wunder!
Liebe liebe macht d'Kraft sich Schür
d'Lüch an d'Schwert gin no scimmer:
Bürge Schual an Feinstür.

d'Wolke forlan, d'Himmel leuchten
Meier a Seilzen fin im do
Sommert dausend Stern blinken
d'Lüchst ass klar, der Himmel blo.

Wenn dene nemme daug a Schimmel!
d'Leier verstann d'Lüchst frey Schual.
Gläsig Kirchen, Schimmel!
Lüg a Lebstern ane Zuab.

Et geet aus sengem Lëschen Leser
Dürmat d'Meiner 'nmi Lierg waren;
Wi äng Leffelfiird, dé d'Jöhre
Wëren Ping am Mentlers-Schlof.

Flackeleg sin um d'Lierg derkommen
Ob de Glaefter laut de Läzz;
Wo den Hed hir fewendlech kommen
D'Flemgen heren, wéch hir Räzz.

Löss mer nët de Kazz zerbrechen
Dat mat dem Verrechen léiw,
Wärd d'Geléert bal net verrechen,
Bleiwen mam Plo am Gang.

Ganz verschidde bei de Menschen
Ass de Verre all under Wält,
~~[illegible]~~ selen vu enger verwechselen.
D'ass net vermescht mat dem Bild.

Fent
~~Fent~~ ass Fenteg, deche, waklech
Wend schwaarz a mëndleg wall,
Wänt schwéier ass a Zacheg,
Gettem Dëmmer fort sang Schell.

Dat ass zuffeg, liecht a schlaggeg
Wi der Lärz sot nawel et gënd
Dad ass fäich, an Drach net färzeg
Wi dau d'Geschwiecht gëtt net fënt.

Lernegt e schwaarzt Geschwäer-a-vukëern
Hir derduerch dem liichten Plo
Wässe zend fard dënzen
Wat se kënne soss netz wo.

Höch läit dat, wat awert wildréng
Wat ass Lëschen bal Kee fir Leitt,
Wéi géin d'Hällen dann an zidderng,
Mat schéng do, an dach zu fält:

Fort bewegt Léchnet, anert Enghent,
Gemeint emmenn Geist und Glad

Wolls de bréchen ~~schon~~ vir dem Wanter
Oder bëssen d'Ouszenzeit:
Huel d'Erfahrung dir als Lanter
Wo der d'Wech am donkele läit

Wo de schmieren, fäste, sturzen
Wachteren äffe gär dem Hierscht.

Widder nu de Mond och wässert
No de allerschéinste Braucht:
Gudd bewacht gudd gebässert
Dan dat d'Feld der all feng däucht.

Wasser Lëiden sëy og Keller
A Wemecht de Flamme frohe Mutt.
Wellig Féhre kennen durch d Keller
Dun dem Kon am Wanter gudd.

Dat öug Wib fir Lack a Janten
So dem Hällen og dem Himmel
~~[illegible]~~ do se fauken,
Un dräuerrn, t wéi soff mal

Dach wenn iewens ass ~~dall~~ Schafften
Bess deng Marschter ~~kaul~~ köss zu Kläng
Wäll beim Mehnen, wi beim Schaffen
Ain dem d'Kärchen liucht a Kläng.

Héich läit dat, dat anert nidderëg
Deel aus Lénchen bal Stee fir Leitt,
Hei gin d'Hällen dann an zidderëng,
Klatscheg do, an dack zu fält.

Eent brengt Léchent, anert Hechent,
Anert nennen Gierst an Hord;
D'Wis ass vun Natur bezeechent,
Uschlëchte Leuden drët klëng Wed.

Lächte Leuden de ëwelt bleiwen
Duerch de Winter an der Kacht;
Wo de schwëren, fäste, stennen
Wechtnen asse gär dem Tracht.

Wéder nu de Mond ach wässert
No de allerschénster Traucht:
Gudd bearbecht gudd gebässert
Dan deet d'Fäld der all seng Duncht.

Veraßen Buaden séy og Rutter
D'Ennecht de Plenge fröhe Mutt.
Welleg tichen krenesch duerch d'Rutter
Dun dem Reen am Winter gudd.

Drët eng Wis fir Lack a Junken
Do dem Hällem og dem Hiemel
~~Dës zwerstangen~~ dö se funken,
Un dräumerem, t wir soss menl

Dach weng ënnerems ass ~~dall~~ Scherfen
Uss dëng Meschterkaal [köp] zu Kläng
Wäll beim Mahnen nei beim Seffen
Am dan d'Kürcher lincht a Kläng.

Loß dei Böld den Sunne dack hêren
Den am Menschhaof höfeng strëit
Roff aff d'Brechen an d'Drämleren
Hemmer doch och neischt gedréit.

Mëng Böld a vellen Bidder
Gott vill Menscht a meng Plo:
Schenkewill a Kallekb zidder
Drëmen d'Planz ous fauler Ro.

Wann sitt doch wer den Kallek
Sënt dë Leuden Kallekstenn
Wöll do heilt en dër de Schallak
An dei Böld hat matzeg ween.

Gudds dent d'Seier a fan d'Brämmen
Wann een alle Muos oz rund,
Mer deng Planzen mussen kämmen
Mönt matzt a vrö et schund.

Drechen Muos oz Ginsterbëschen
Stechen dack am Eblak un,
Wöll do d'Seier an bëch d'Bëschen
Ebstlech gudds dem Leuden dun.

Mëng gottlosen an d'Meiller
Mö de Leuden lëfeng aff
Wöll do brännt un freh zu Zillen
An dir gëf de mé lafs.

Löffer dack nei Menscht a Seier,
(D'al Fréfrank hat et so.)
Aff d'Grentsch mir al Gebeier:
Zwanzeg Johr läng hält et do.

Dass du d'Fisch vun dengen Bächelchen
Sêt och d'Strossen laanscht léss
Voss spat d'Feld, dënd oft zu wäschten.
An deng Sonne gin der léss.

Fir deng Wiese muss't du ~~tëmmen~~
Vun dem Klëtzen och dem Zack,
Urmwek
~~Räll et~~ durch mat allen Dämmen,
Zangracht waschsen nicht der Back.

Wô de Mersch, och de Kraztrof,
Do oft en ale Bauerepraf,
Mer den weisst (- soll mengeft d'no)
Widderhuol der sécht mal d'Nacht.

Schiebla vun de Berg [illegible] geneikt bleibt
D'Schuol vun [illegible] Nacht,
[illegible] Kerten, Wauergros Brucken
Gott schlöscht Zoaag; ~~doch~~ oft genuss.

Mi de Leuden, sô verschidden
Sin och d'Planzen de mer sin
Wô di äng si gär zefridden
Sin di anner weitdrun.

Kuer a Wellkum gin a lieften,
An de Mensch a Sanner Scholl;
Röl a Genscht dô meer Geschichter,
Sin se nut a fëtter Woll.

Mäindeng Leuden welt de Liser
Sind a Kellek duurgaunen;
Fir de Krankle oft at Meister
~~Ale vun Lefur, [illegible] am Kaun.~~
Läit ze nô de Löfen a Kaun.

Léiwlech bleiwt wi den Himmel
Stét de Stêrass an denge Stack.
Wann d'Wierk mam Méisch a Bimmel
Zitt sech an fätte Summel Glack.

Sätz og d'Matroun Fleeg deng Kinngen
Wo ~~...~~ d'Sonn ~~...~~ ~~...~~ d'Bleechen
Dort äng Blummchen si am Lierngen
Gär d'r schén a glécklech maachen.

D'Sonnfraucht nu, de muss de wëllen,
Dann, héier u mäi Rod,
Datt der d'Antwort ënnt kann stillen
Bill der gestrobecht mat der Dat.

Dimmt ä lètz, a Reind, wall Wucken
Brenge soss deng Fraucht em d'Nöth,
Sinnst kënnt der d'Léier ze stecken
Kohrmass finnescht der Schmarz dräu bréd.

Wiessel d'Sonnfraucht, wat de weich gin
D'Feld oft mat der Frommer fräh,
Wann och d'Kärcher därn fréi och gleich gin
A halt a Vorsicht a Fënster zo.

All Johr wiessel mat den ~~...~~ Gaarden
Zweemol änges bengt kem Glack:
Fir ~~...~~ aus d'Schéier gin deng Gaarten
De wird zweemat der kommol dack.

Gaartfraucht, Zwanger Klé a Wucken
A mat Uzeisse wiessel ong.
Lamol machsten zweemol glécken
Gett et dreimol, doss äng Gong.

Hitt dach will am Land ze göllen
't brengt de Bauer ënner de Pêl
Lêwer sällen d'Feld net fällen
Schwaarze Kacker loss äng Ro

Nach der Setzzeit

Fir g...
Hisn...
Mer w...
D'mag...

Fir d'Gedächtniss ze erhalten
Wunder Kirchen Patron a Mond
Fir der will dë d'Kiirchenung halten
Setzt et wäscht, a mecht op der Schuod.

d'Setzzeit nur, dë muss de erwellen
Léwer derhent als wéi d'Kätz
d'Mattelnoch drag kaum de zellen
Wann er fët a wann er (ren) fätzt.

Fort...
Hal d...
Gans...
Dent der Winder ~~wat~~ (so) a Nammer

Zwéiss de Buedem, zwéiss fang dach een,
d'Eg an d'Rolle muss en schaffen
Solle d'Weess a Klë gudd stallen
Wäsch an d'März an d'Feld wäscht affen

VI

Wann no drasst a Märzeschauer
d'Sonn oz Léisen an dall nu schingt
~~[illegible]~~ (Fröh) Bauer
Wäller d'Garnosch von d'ennemisch gringt (dr. gäld)

Wäller zwous d'jong Sonn bréchen
An di ënner fi schunt do
Wäller de Rozz all Flarzen fickern
An de Nulle laufen na.

BIBLIOTHÈQUE NATIONALE · LUXEMBOURG

Hitt dat well am Land ze gëllen.
'z brengt de Bauer ëmmer de Geld;
Lër schülleren d'Fëld mat Fäustlen,
Schwarze Stecker löss äng Kë—

Mach der Saatzeit

Fir gudd Wënder solle de binden
Eiser Herrgott schéckt d'Sonn,
Mer weergins dobäi mat d'Hënden
D'muscht den Fëld~~weeg~~ nutzlech Baum.

Fort mam Onkraut, dadurch d'Insekt
Hal dang Dotem dann Sommer
Gees der Mé, mäll fir d'~~[illegible]~~
Dat der Wënder ~~[illegible]~~ so e wemmer

Zoon de Buedem, gräis fang dauken,
D'Eg an d'Rolle mussen schaffen
Solle de Wanns a Klë gudd starken
Mëch am Mäerz an d'Fëld vaicht affen

VI

Wann no draffst a Märzeschaw~~[illegible]~~
D'Sonn oz Leierg an dall nu schéngt
~~[illegible]~~ frei ~~[illegible]~~ Bauer
Müllen d'Gewächs vun d'~~nemmen~~ de gäld gringt

Mëllen zwous d'jong Sonn treichen
Un di aner si schun do
Mëllen de Kazz all Plänzen fëschen
Un de Nülle laufen no.

BIBLIOTHÈQUE NATIONALE LUXEMBOURG

Wöll de Le[illegible]hmann grengen Hüttchen
Schöferg ass dann beineg do un stant
An den Hirt vun alte Liedchen
An dem Dal-l ann d'Schofs Hürd gent.

Wöll d'jongt Lenz durch blummeg Wendder
Glatt zu jenger Meindder sprengt
Wenn d'Kôh de vollen Edder
Owens vun der Weid der brengt.

D'Arbecht riffst vun allenaijnen
Zerst durch d'Woch den Bauer zo;
Wen ke gent d'[illegible]lingst vun Hämmen,
Leit de Sonndeg brengt em Ro:

Wann de schene Sonndesmuorgen
Mat der Köchen og dem Hutt
Kemt so fräiener ôn Suorgen
Jst dant am Harz dem Bauer gudd

Wöt nu hänkt schwarz und d'Mentelbreidchen
d'Mantelbändchen wann Nachs schwanz,
Und Kammesser aus er Lindchen
Wanne stallt og d'Kirch zo gent;

D'Kirtes Dog, de blo Kiddel
D'schlendweisse Hemm de schwarzen Hutt
Wann och haut ven löfste Meidel
Kier dem Bauer sonndes Hudd.

Och duig for dang wattreng Kraime
Dir so wött e feist gitklant.
Maach mer aren dort dohannen
Wat äng Noth beim Kreime stant!

Hiol am Wirt dech lösst Bauer
Eun all Leutnk op e Lach
Do am hun der, t'ass en Dauer
Will schuns Hals a Bein gebrach.

Wiräm Lach do leit dem Krémer
Dei Kaygster deck a breed
Hëscht de, wann dem Bauch do géing mer
Léis d'aam d'Lach dad dit emmer lad.

Wäll do nidder setzt de Riichter
En de Schëffer mat dem Bängel,
En se maachen der netscht Gesiichter
Och den Huisschen ass keen Engel

Hun de drai dech ennerem Hummer,
Alles schloen se der zu Bléch,
E finger en Wauter oder Dummer
Fuddelwaking flitt d'erwäch.

Jo, ech wollt dech ~~doch~~ [drun] erënnerunnen
~~Wann~~ du weesst jo wéi et gaat.
~~Doch~~ [ech] ~~dech~~ wollt dech gären net dummen
Wéll du bass jo net verklant.

Léiss dem ~~Häsfhalt~~ a séng Plommmen
D'Sporzeuklant behal am Ba-m.
D'Kleeder waren beschämt ~~ken~~ dommmen
En de Haltong ~~macht~~ [mécht] ~~ken~~ [de] Ma-n.

[Un]
~~Lëtzebuerger~~ Sichtsport op en Déier
Méiss de Séiers ~~dech~~ dem séng Mënsch
Wéi de Sonne dad se séier
D'Säld mat Grond a Buedem frësst.

Wéi de Schneider ass e Kiérel
De ganz Lëftag nemmen duch trezzelt
Dekter zeechen wéi eng Mëwel
Wéinn an d'Wisen der zerschnëzzelt.

Lóß deng Frëlaid net mat Gérengen
Oz den Hitten daheimer goon
Un deng Földer ~~Schém~~ mat Stérengen
Eleddeng nemm fir schellen droon.

Wéiß de, dat si bessen Kräitzen
D stont zestill dabei am Zibel
Wëll de fueren d'Wisszlautzen
Hant en Hoff der aus dem Kibel.

Wéis du, Leiner dech erhierzen
Wéi de liens du mat Verstand
Schéiner ass déi wäsyt linnzen,
Wéi de Lirger hire Mund.

Lóß all Kind mat hirem Gellem
Den no faule Krache rëcht,
Leiens am Land wéi d'Stréich mim Zellem
Schön deng Kammer glécklech mécht

Glécklech ween seng neie ~~Häuser~~
Un e schéinem Döllche Leeit
Do ze léieren mat iech Bauren
Ee mam Rëpscht oz Gott vertraut.

D'ganz Natur ass hin äng Fraindegt
Mécht een immer frësche Mutt
Wëll de Gott, den Zëlle fiirdegt
Ass och braven Menschen gudd.

Um den Gard, wân d'Blummen blënn
Hölt an dach fang Mutterkrafft
Bei de Kammer, dé bal flënn
Mi d'fang Wullen aus dem Nacht

Do verzielt e jenger Sträuchen
Mi de Mann do am Ëge gant.
Bi oz rôde, blau Kläschen
Klë a Blum am Klär stant.

Jo, de Johrgank kamm sech schecken
Süchtass d'Erd an d'Lafft ass waarem,
Kuck, wi d'Blummen all sech bucken
~~Wun dem schwäch ze Lenz schwarmen~~!
[illegible]

Aus dem Mangert schecken d'Kinner
Hiren fësse Maigrass.
Alles flackt a wollen Linnen,
Mensch ~~[illegible]~~ will Fir dem Baume ass.
da'mal (…)

Efter da lest d'a vommen Zuolen
Jungen Haupt mol dach de Laaf,
Mat de fiede Rod muss fuolen
Mat da blummt nach zum Markdach.

Ammer fest d'ech, wi et dammert,
Fôren fammer Linny an dal-l.
Dad de Lëreche möngt vermammert
Fuerwan Buedem wir de Schal-l.

Kuck, wi kommen d'Maikraisen! ~~[illegible]~~
Schwaarz ~~ar~~ gro doft ~~verr gefant~~
Drüffter kucken fôz dang Wisen
Um se dorfen danger Dat.

Kënnen op hirem Wee sin Tröstel
An hir Hand si d'wellt Geräsz.
Blatzgeträngtel ~~Blödeblatz den~~ op hir Gaiszel
An dra doummen op hir Kräsz.

17 kamt dohinner og Feierliichten
Läng wowallt op Ghird an Gärd.
D'Lësch hir Kraachen an all Feiichten
Lann sech mann Geschicht og d'Erd.

Doch sinn wäsch; fort zitt d'Kinnder
~~Heck~~, de ~~Robë~~ stant schöne dä.
An sin Rombö ~~bunten hällen~~ Grawe a Ellinder
An ~~ofra~~ Unbbe~~ttem~~ wäsch ma.

~~Fza~~, genug ass ~~fir~~ nu dee Zwaichen
D'Arbecht fehlt vum Summer mat:
Meescht zu fëeren, d Land zu bräichen
Loß zu schleissen, dod an em dat. –

VII

Wann zergëdt all Blummen blëen
Dann ~~sech~~ d'Greiser a Kraut ~~fang~~ wall Kraft;
D'Zeit ass do, d'nuhozz un d Wälen
Da behällt dann Goß fang Kraaft.

Gräuterg schlöß a Kënnzen Weiachten
Fre wifft d'Knumchtel, bast de Kuck.
~~Ahl~~ Ëlkren dirar, ~~Dod~~ zitt ~~dat~~ dann Schlamchten.
~~An dem Gosch Kög gett~~
Grat der Darny, ~~Och mir bläng en Grave me dack~~
Och vi bläng en Grave me dack

Der mat Geraschen an mat Knacken
Hort dir krabelen nun an d'Zimmeren;
A si fir d'Kinder ganz keng Zeechen,
Löß sie dann og d'Fenschter net kreinden.

Net ze brécken net ze brueden
Net ze bréen uff om Läzz;
Zett gemét a nimmer geläuden
Dann ~~kann~~ soll et stoan og Hözz.

Gitt doch awer doch am keiner
Ongendicht dem Zoch ze hueleu:
~~[illegible]~~ der Schéier
Schleicht man Proden Hunn bezuelen

Wo dem Zoch gett net ze lazzen
d'Arbecht kamt der dann an dreck —
Alunß a dümmel fin ze razzen
An ze rêren d'Manscheftsack.

~~Léft nu d'Spruch~~ fir Egen féinten
Un den Göllnen gielt an Dich,
Dann den Gittche kaus der schwäncken
Wäll de Kaarschnatz klazt am Dich.

Wiu wraus dem Zaus a Wechsel
An dir kralendd allt ann d'Kri
Mat der Klaus a mat der Zechel
An de Wëschter f ... ir derbei

Bi wondernen d'Garnachen blaukten
Mat e Kriechtom wait a breed!
Wällecht Liddchen uff z'erdenken
Fir de Bauer aus der Fond?

Do gesäis de jo ganz bloen
Schéin zu Kärchen op geschmolt
All deng Arbecht mun dem Johr
An di Kärchen all si Gold.

Loß mech dech fi Gold net nämmen
Loß mech immer d' Gold verschinnen:
Mat e Kräiz aus Gottes Hännen
Dat op Glack an dat op Liewen. —

Wie me d' Sonnen ugeschéint
Wann am Droß de Sprécher schéint
Fröh gett d' Kremmes de gesträit
Ez gesonge mat verdéint.

Sché wärd d' Johr fech mean dech dréin
Wanns de färdeg bass a neis
Lass de färdeg komm vum Mëin
Kënschtlech schéng og en Neis

Jo, bei dir sind Klanz gewonnen
Wat en Dichter sint gesot:
Deine Woche frëlech Sonnen.
Noch am Hierz a bret am Stad.

~~Wann di Hierz esi fröhlech gären~~
Ech der me das Glack verschaft.
Wor am Himmel, do sin d' Stären
Déi eläng sin durfir d' Kraaft

Géng dein Hierz a löß mer fléien
Bei di Stär loß mer goen
Dat dei Flëm an dei Stëm
Well der Kärchen follen droen.

Do gesäis de se ganz bloe
Schéin zu Kierchen ass geschmolt
All deng Arbecht vun dem Johr
An di Kierchen all fi Gold.

Looss mech doch fir Gold net nämmen
Looss mech [illegible] d'Gold [illegible];
Net e Kritz aus Gottes Hännen
Dat ass Glück an dat ass Liewen. —

Wie mir d'Sonnen ugeschéint
Wann am Drass de Hoschen schéint
Fröh gett d'Kreinnes de [illegible]
A gesongen wat [illegible].

~~[illegible] dëst d'Johren [illegible] dem Baurr~~
~~[illegible] Mann e Harz huet e Verstand~~
~~[illegible] an [illegible]~~

Jo, bei dir huet Herz gewonnen
Wat en Dichter huet gesot:
Deiner Mochen fröhlech Stemmen
Koch am Harz a brod am Stad.

~~[illegible]~~ Harz [illegible] fröhlech gären
Sech der mé dat Glück verschaaft.
Wor am Himmel, do sin d'Stären
Di eläng sin duerfir d'Kraaft

Gierd dein Harz a looss mer fléien
Bei di Stär looss mer goen
Dat dei Fléin an dei Stéin
Well der Kierchen follen droon.

Sonnenschäin a wolleg Dagen
Schéckt dir Hären dach (mir) als Léad;
Läßt net vun de Sonn beschéngen
ben öch d'Wiedder mar de Schiad.

Setzt dir Hären dach gudd Wirchten,
Dat ke Fraschet an d'Land sech schmoltelt;
dramat ~~Kaif~~ ann ëng zwé Wënchten
All jong Dammerchen vir tartelt.

Suergt mer fir mei léiwe Bauer
Fir jong Fra, fir Kand a Kanner;
Eß mir d'Arbecht dat och sauer:
Schéckt äng Frenden drop gekommen.

O, mei Bauer mecht mer glécklech
Hien as d'Wuerzel vun dem Räscht.
D'Schrëftgeléiert si geschécklech
Dach de Bauer schafft der Räscht

Wat nötzt zwé vum ängen Wanter
Hien zum Land a Lotterbauern:
Wi a Wantergrang gekrautel
Häuft en dran a Blummenmauern.

Dat e sonndes dach sein Schätzchen
Mat der Wagen frölech drecks
Wéll en d'Wach dürch sech de Kätzchen
Waller wéscht Gedanken denkt.

Dat och ongeme vum ~~der~~ Düchten
Wann am d'Hous de Wanter zeicht
Wann se schaffe bei de Lüchten
Schéint Lidd an d'Herz ergräifst.

Schluß

Sô, erstauns de fangt de Vugel
Dat de Dauwe du zum Rand;
Kuck nun schësst en, wéi äige Vugel
Aus der Lofft erof op d'Erd.

Fi! nu läß mer stoll hin fallen
Hei off d'Nuck dat gett gespët,
Nenn erof mein Paard mein Alen,
Do geséit de wéi en zlët.

Heuertag wenkt nu d'Eg wun Schlitten,
Bis e räicht de Plô sech gudd
Geréit ~~[illegible]~~ d'Zeir an och an d'Gitten
Hott! hi! Haar! mat fräsche Mutt.

Mer der Lënchen firt Liddchen
Dat geföl dem Jong esô;
Dat e fäßt sech dreckt den Hittchen
E schéins Halbe wolt de Plô.